

SÖZ VERMEK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

söz vermek *Deyim* bir işi yapacağını kesinlikle bildirmek.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(و ع د) 151

İLGİLİ DEYİMLER

söz almak *Deyim* 2) birinin bir işi yapacağını kesin olarak bildirmesini sağlamak

(و ث ق) 34 + (أ خ ذ) 273

sözünden dönmek *Deyim* verdiği sözü yerine getirmemek veya tutmamak.

(و ع د) 151 + (خ ل ف) 127

sözüne sadık kalmak *Deyim* verdiği söze bağlı olmak. (و ع د) 151 + (ص د ق) 155

رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

“Rabbimiz! Elçilerine **söz verdiklerini** bize ver. Kıyamet gününde de bizi **rezil etme**. Sen, kuşkusuz **sözünden dönmezsin.**” 3/ALİ İMRAN-194

Bu ayette, “söz vermek” deyimini yerine “vaatte bulunmak” deyimini de kullanılabildi. Ancak “söz vermek” deyimini burada yer almış olan “sözünden dönmek” deyimine daha uyumludur. Ayrıca ayetler arasındaki biçimsel birlik de önemlidir.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

Müminlerden -özür sahibi olanlar dışında- **boş oturanlarla** malları ve canlarıyla Allah yolunda **gayret gösterenler** bir olmaz. Allah, malları ve canları ile **gayret gösterenleri**, derece bakımından **boş oturanlardan üstün tutmuştur**. Gerçi Allah hepsine de güzellik (cennet) **sözü vermiştir** ama **gayret gösterenleri**, **boş oturanlardan** daha büyük bir ecirle **üstün tutmuştur**. 4/NİSA-95

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

Emrah Demirvent Meali

(Şeytan,) onlara **söz verir** ve onları ümitlendirir, hâlbuki şeytanın onlara **söz vermesi** aldatmacadan başka bir şey değildir. 4/NİSA-120

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

Allah, iman eden ve iyi şeyler yapanlara **söz vermiştir**; onlara bağışlama ve büyük mükâfat vardır. 5/MAİDE-9

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

Size **söz verilen** mutlaka gelecektir. Ve siz, (bizi) **acze düşürecek** değilsiniz. 6/ENAM-134

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَاذْنُ مُؤَدِّينَ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

Cennet halkı cehennem halkına seslenir: "Rabbimizin bize **söz verdiğini** gerçek olarak bulduk.

Rabbimizin size **söz verdiğini** siz de gerçek olarak buldunuz mu?" "Evet!" derler. Biri aralarında şunu ilan eder: "Allah'ın laneti zalimlerin üzerine olsun." 7/ARAF-44

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

Böylelikle dişi deveyi öldürdüler ve Rablerinin buyruğu **dışına çıktılar**. Ve şöyle dediler: “Ey Salih! Eğer gerçekten gönderilenlerdensen **söz verdiğin** şeyi, getir bakalım.” 7/ARAF-77

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

Allah münafık erkeklere, münafık kadınlara ve kâfirlere içinde sonsuza kadar kalacakları cehennem için **söz vermiştir**. O onlara yeter. Allah onlara **lanet etmiştir** ve onlar için kalıcı bir azap vardır. **9/TEVBE-68**

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

Allah, mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, içinde ebedî kalmak üzere altından ırmaklar akan cennetler ve Adin cennetlerinde güzel meskenler için **söz verdi**. Allah'ın rızası ise hepsinden büyüktür. İşte büyük kurtuluş da budur. **9/TEVBE-72**

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَاً عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْبَةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْأَنْجِيلِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

Allah yolunda savaşp düşmanları öldüren ve **maktul düşen** müminlerin canlarını ve mallarını, Allah, cennet kendilerinin olmak karşılığında satın almıştır. onlara **söz verilen** cennet haktr ki Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da sabittir. Allah'tan ziyade **sözünü tutan** kimdir? O hâlde, yaptığımız bu hayırlı alışverişten dolayı sevinin. İşte bu, çok büyük saadettir. **9/TEVBE-111**

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَا أَنْفُسُكُمْ مَا آتَاكُمْ بِمُصْرِحِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِحِي إِيَّيْ كَفَرْتُمْ بِمَا أَشْرَكْتُمُونَ مِنْ قَبْلِ أَنْ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

İş bitirilince şeytan der: " Kesinlikle Allah size hak için **söz verdi**. Ben de **söz verdim**. Ama ben döndüm. Zaten ben sizin üstünüzde etkili değildim. Sadece ben sizi çağırdım siz de çağırma uydunuz. O hâlde beni kınamayın kendi kendinizi kınayın. Artık ben sizi kurtaramam, siz de beni kurtaramazsınız. Daha önce beni (Allah'a) **sirk koşmanızı** da tanımamıştım zaten. Gerçekten zalimler için pek acıklı bir azap vardır." **14/İBRAHİM-22**

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

Bu cennetler, Allah'ın kendi kullarına onlar yokken **söz verdiği** Adin cennetleridir. Çünkü Allah'ın sözü **yerine gelecektir**. **19/MERYEM-61**

فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدَا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي

Bunun üzerine Musa, kavmine geri döndüğünde **gazaba gelmiş**, **teessüf ederek** dedi ki "Ey kavmim! Rabb'iniz size güzel bir **söz vermedi mi**? Size (verilen) söz (ya da süre) pek uzun mu geldi? Yoksa Rabb'inizden üzerinize bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız?"

20/TAHA-86

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفْنَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara **söz vermiştir**: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl **yetkili kıldıysa** onları da yeryüzünde **yetkili kılacak**, kendileri için **razı olduğu** dinlerini sağlamlaştıracak ve onları korkularından kurtaracaktır. Onlar, yalnızca bana **kul olurlar** ve bana hiç bir şeyi **sirk koşmazlar**. Kim bundan sonra **inkârdan gelirse** işte onlar fasıktır. **24/NUR-55**

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

Mehmet Coban Meali

İşte o zaman: "Eyvah, bizi yattığımız yerden kim kaldırdı? Bugün Rahman'ın hesap için **söz verdiği** gündür. Resuller gerçekten doğru söylemiş!" derler. **36/YASİN-52**

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْتَمُوا تَنْزِيلَ عَلَيْهِمُ الْمَلِكَةِ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَابْتَشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

Rabb'imiz Allah'tır deyip sonra dosdoğru **yola düzülenlerin** üzerine melekler mutlaka iner. Onlara, "Korkmayın, **hüzne kapılmayın**; size **söz verilen** cennetle sevinin!" derler. **41/FUSSİLET-30**

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلْ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

Size **ne oluyor** da Allah yolunda infak etmiyorsunuz? Oysa göklerin ve yerin mirası Allah'ındır.

İçinizden, fetihten önce infak eden ve savaşanlar (başkasıyla) bir olmaz. İşte onlar, derece olarak

sonradan infak eden ve savaşanlardan daha büyüktür. Allah, her birine en güzel olanı **söz vermiştir**.

Allah, amellerinizden **haberi olandır**. **57/HADİD-10**

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

Gözleri düşkün bir hâlde. Kendilerini de zillet bürür. İşte bu, onlara **söz verilen** gündür. **70/MEARİÇ-44**